

หนังสือเรียน

รายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ)

ชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ ๖

ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

จัดทำโดย

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่ ๖

ISBN 978-616-576-382-0

จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ เล่ม พ.ศ. ๒๕๖๖

จัดจำหน่ายโดย

องค์การค้าของ สกสค. พิมพ์ที่โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว

๒๒๔๙ ถนนลาดพร้าว วังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

❖ มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง อนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้วยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้จัดทำหนังสือเรียนรายวิชา
พื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ตามมาตรฐาน
การเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ว่าที่ร้อยตรี

(ธนุ วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตร
วิธีการเรียนรู้ การประเมินผล การจัดทำหนังสือเรียน แบบฝึกหัด และสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ประกอบ
การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ นี้ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จัดทำขึ้นตามมาตรฐาน
การเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการแบ่งปันข้อมูล
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ พลเมืองดิจิทัล และอาชีพในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้
ในการดำรงชีวิตและรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมทั้งการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็น
ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ได้เป็นอย่างดี

กระทรวงศึกษาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้
และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี ขอขอบคุณสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนบุคคลและหน่วยงาน
อื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำไว้ ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยตรี

(ธนุ วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้จัดทำตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถที่ทัดเทียมกับนานาชาติ ได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่เชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการ ใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้และแก้ปัญหาที่หลากหลาย มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป โรงเรียนจะต้องใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) โดยได้มีการย้ายสาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารออกจากกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มาอยู่ที่กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เนื่องจากความรู้ด้านเทคโนโลยี และวิทยาการคำนวณเป็นพื้นฐานที่สำคัญและเชื่อมโยงกับวิทยาศาสตร์ได้เป็นอย่างดี สสวท. จึงได้จัดทำหนังสือเรียนที่สอดคล้องตามมาตรฐานหลักสูตรเพื่อให้โรงเรียนได้ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ นี้ จัดเนื้อหาตามพัฒนาการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการแบ่งปันข้อมูลนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ พลเมืองดิจิทัล และอาชีพในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการนำไปใช้ชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติ การตอบคำถาม การตรวจสอบความเข้าใจ และสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ตลอดจนมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่เรียนในบทนั้น ๆ มาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาอีกด้วย ในการจัดทำหนังสือเรียนเล่มนี้ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ทรงคุณวุฒินักวิชาการอิสระ คณาจารย์ทั้งหลาย รวมทั้งครูผู้สอน นักวิชาการ จากสถาบันและสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จึงขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

สสวท. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หากมีข้อเสนอแนะใดที่จะทำให้หนังสือเรียนเล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โปรดแจ้ง สสวท. ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ธีระเดช เจียรสุขสกุล)

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กระทรวงศึกษาธิการ

คำแนะนำการใช้หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ)

หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วย 4 บท ซึ่งแต่ละบทมีจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา ตัวอย่างการนำไปใช้ กิจกรรม คำถามชวนคิด เกร็ดน่ารู้ สรุปท้ายบท กิจกรรมท้ายบท และแบบฝึกหัดท้ายบท ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพควรใช้คู่กับคู่มือครูรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สารการเรียนรู้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กำหนดตัวชี้วัด คือ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอและแบ่งปันข้อมูลอย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต อาชีพ สังคม และวัฒนธรรม

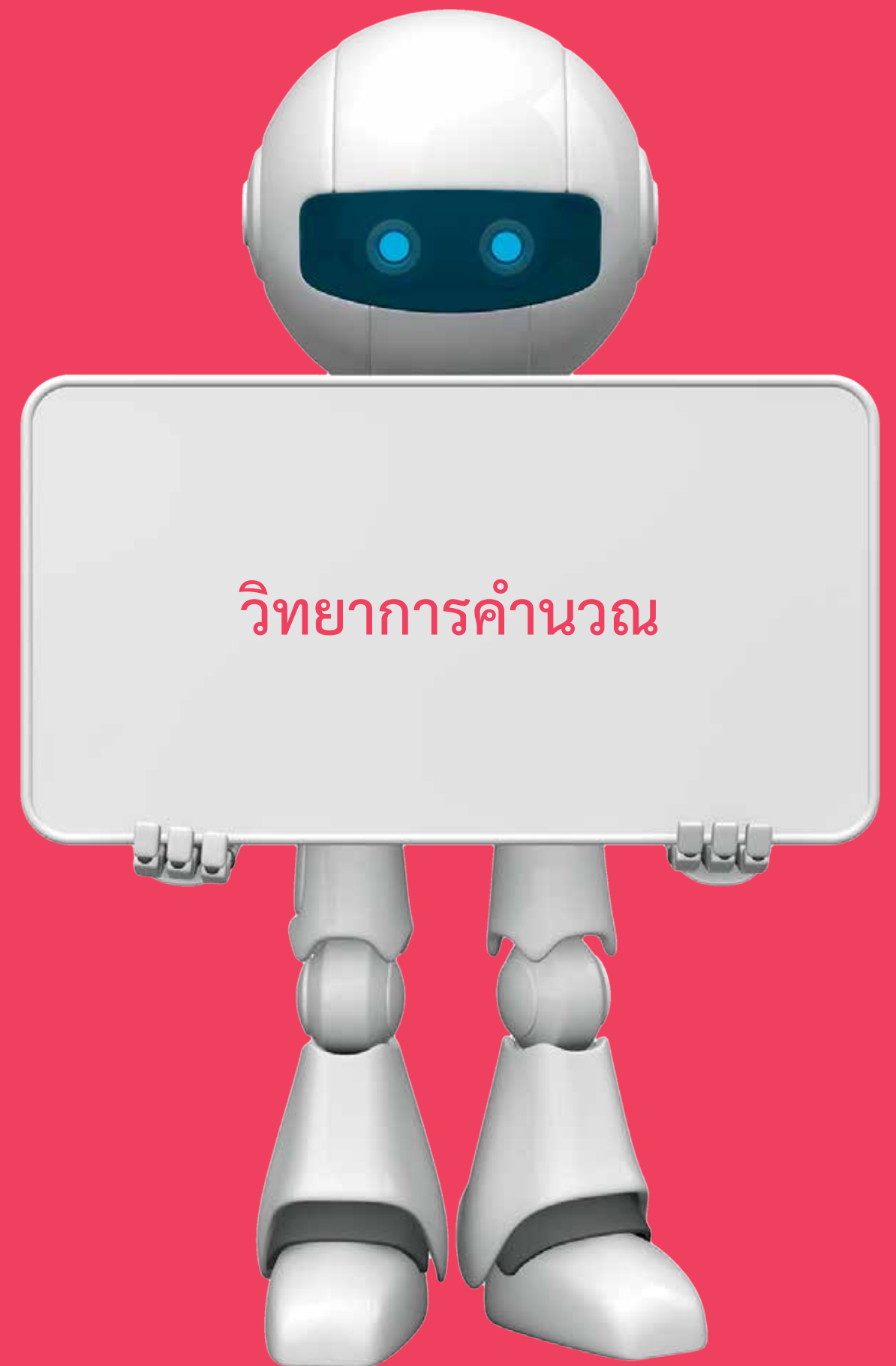
เนื้อหาและกิจกรรมในหนังสือเรียนนี้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด โดยกำหนดเวลาในการเรียนรู้ จำนวน 40 ชั่วโมง ผู้เรียนสามารถศึกษาแต่ละบทเรียน ดังตารางต่อไปนี้

บทที่	เรื่อง	เวลาในการจัดกิจกรรม (ชั่วโมง)	บทเรียนที่ต้องศึกษา ก่อนหน้า
1	การแบ่งปันข้อมูล	14	-
2	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่	14	-
3	พลเมืองดิจิทัล	8	-
4	อาชีพในยุคดิจิทัล	4	-

สัญลักษณ์ที่ควรรู้	
 จุดประสงค์ของบทเรียน สิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน	 ชวนคิด คำถามหรือกิจกรรมให้ลองคิดหรือปฏิบัติ
 ตัวอย่าง สิ่งที่ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น	 กิจกรรม สิ่งที่ให้ปฏิบัติหลังจากมีความรู้แต่ละหัวข้อ
 เกร็ดน่ารู้ ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง	 สรุปท้ายบท ข้อความสรุปเนื้อหาที่สำคัญของแต่ละบท
 กิจกรรมท้ายบท กิจกรรมที่ให้ปฏิบัติหลังจากเรียนรู้แต่ละบท	 แบบฝึกหัดท้ายบท คำถามหรืองานเพื่อประมวลความรู้
 AR (Augmented Reality) สื่อเสริมการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยี AR ผู้เรียนสามารถดาวน์โหลด เพื่อใช้งานผ่านแอปพลิเคชัน “AR วิทย์ ม.ปลาย”	

สารบัญ	บทที่ 1 - 2	
บทที่	เนื้อหา	หน้า
1	1.1 ยุคของข้อมูลและสารสนเทศ 5 1.2 วิทยาการข้อมูล 10 1.3 กระบวนการวิทยาการข้อมูล 17 1.4 การคิดเชิงออกแบบสำหรับวิทยาการข้อมูล 20 กิจกรรมท้ายบท 27 แบบฝึกหัดท้ายบท 29	
	ข้อมูลมีคุณค่า	
2	2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล 36 2.1.1 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ 37 2.1.2 ความเหมาะสมของแหล่งข้อมูล 41 2.2 การเตรียมข้อมูล 43 2.2.1 การทำความสะอาดข้อมูล 44 2.2.2 การแปลงข้อมูล 46 2.2.3 การเชื่อมโยงข้อมูล 53 2.3 การสำรวจข้อมูล 55 2.3.1 การสำรวจข้อมูลโดยใช้กราฟเส้น 56 2.3.2 การสำรวจข้อมูลโดยใช้ฮิสโทแกรม 56 2.3.3 การสำรวจข้อมูลโดยใช้แผนภาพการกระจาย 57 2.3.4 การสำรวจข้อมูลโดยใช้แผนภาพกล่อง 58 2.3.5 การสำรวจข้อมูลด้วยการเขียนโปรแกรม 59 2.4 ข้อมูลส่วนบุคคล 63 กิจกรรมท้ายบท 67 แบบฝึกหัดท้ายบท 67	
	การเก็บรวบรวมและสำรวจข้อมูล	

สารบัญ	บทที่ 3 - 4	
บทที่	เนื้อหา	หน้า
3	3.1 การเป็นพลเมืองดิจิทัล 57 3.1.1 การรู้ดิจิทัล 58 3.1.2 การมีทักษะทางการสื่อสาร 58 3.1.3 การซื้อขายสินค้าออนไลน์ 59 3.2 การป้องกันตนเองและผู้อื่น 60 3.2.1 ความเป็นส่วนตัว 60 3.2.2 สิทธิและความรับผิดชอบ 62 3.2.3 สุขภาพกับการใช้งานเทคโนโลยี 64 3.3 กฎหมายและมารยาทในสังคมดิจิทัล 66 3.3.1 การเข้าถึงและการร่วมตัดสินใจ 66 3.3.2 เสรีภาพในการแสดงออก 67 3.3.3 กฎหมายดิจิทัล 70 กิจกรรมท้ายบท 74 แบบฝึกหัดท้ายบท 74	
	พลเมืองดิจิทัล	
4	4.1 อาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 80 4.2 การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีกับสังคมและอาชีพ 84 4.3 ผลกระทบของเทคโนโลยีกับอาชีพ 88 4.4 การทำงานร่วมกับเครื่องจักรและระบบอัตโนมัติ 91 กิจกรรมท้ายบท 94 แบบฝึกหัดท้ายบท 96	
	อาชีพในยุคดิจิทัล	
	ดัชนี 98	
	บรรณานุกรม 105	
	คณะผู้จัดทำ 108	

บทที่ 1

การแบ่งปันข้อมูล

เทคโนโลยีในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้ทุกคนมีพื้นที่ในการสื่อสาร และแบ่งปันข้อมูลได้มากขึ้น แต่การสื่อสารที่ดีนั้น ผู้ส่งสารควรมีความเข้าใจในรูปแบบการสื่อสาร รวมทั้งเทคนิคที่จะนำมาใช้ในการสร้างสื่อในรูปแบบต่าง ๆ จากสารที่ต้องการ เพื่อให้ผู้รับได้รับสารอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็ว ในการสื่อสารนั้นผู้ส่งสารจะต้องรู้และเข้าใจองค์ประกอบและรูปแบบพื้นฐานในการสื่อสาร สามารถสร้างสารที่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน เช่น การเขียนบล็อก อินโฟกราฟิก วิดีโอ และแฟ้มผลงาน

1.1 องค์ประกอบและรูปแบบพื้นฐานในการสื่อสาร

ในปี พ.ศ. 2492 คล็อด แชนนอน (Claude Shannon) และ วาร์เรน วีฟเวอร์ (Warren Weaver) ได้นำเสนอรูปแบบการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย **ผู้ส่ง ช่องทาง และผู้รับ** เพื่ออธิบายรูปแบบการสื่อสาร ด้วยโทรศัพท์และวิทยุสื่อสาร และในปี พ.ศ. 2503 เดวิด เบร์โล (David Berlo) ได้ขยายรูปแบบและองค์ประกอบพื้นฐานของการสื่อสารโดยเพิ่มสารเข้าไปในองค์ประกอบหลักด้วย ดังรูป 1.1 รูปแบบการสื่อสารนี้ เป็นพื้นฐานในการศึกษาด้านการสื่อสารในปัจจุบัน

รูป 1.1 องค์ประกอบพื้นฐานของการสื่อสาร

องค์ประกอบของการสื่อสาร

- 1 **ผู้ส่ง** ในที่นี้คือผู้ที่มีสารหรือเนื้อหาข้อมูล และมีความต้องการที่จะส่งสารไปยังผู้รับ โดยผู้ส่งจะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ของการส่งสาร และความสามารถในการรับสารของผู้รับ เพื่อนำมาพิจารณาเลือกรูปแบบและช่องทางการสื่อสาร

- 2 **สาร** เป็นข้อมูล หรือสิ่งที่ผู้ส่งต้องการให้ผู้รับได้รับรู้ โดยสารนั้นอาจมีได้หลายรูปแบบ เช่น เสียงพูด ข้อความ หรือภาพ เพื่อให้ผู้รับเข้าใจได้รวดเร็วและชัดเจนมากขึ้น

- 3 **ช่องทาง** เป็นวิธีการในการส่งสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับ เช่น การใช้โทรศัพท์ การสื่อสารผ่านสื่อสังคม หรือแม้กระทั่งการพูดคุยกับผู้รับโดยตรง โดยแต่ละช่องทางจะส่งสารให้ผู้รับผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในลักษณะและปริมาณที่ต่างกัน ดังนั้นจะต้องเตรียมสารให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม

- 4 **ผู้รับ** มีหน้าที่แปลความหมายของสารที่ผู้ส่งนำเสนอ ซึ่งความสามารถในการแปลจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น การศึกษา วุฒิภาวะ พื้นฐานทางสังคม ความเชื่อ หรือแม้กระทั่งความสนใจในสารที่ได้รับ

การแบ่งปันข้อมูล เป็นกระบวนการที่เริ่มจากผู้ส่งสาร ซึ่งมีหน้าที่จัดเตรียมสารให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับช่องทางการสื่อสาร ควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ในการแปลความหมายสารของผู้รับ

1.2 เทคนิคและวิธีการแบ่งปันข้อมูล

การที่จะแบ่งปันข้อมูลได้นั้น ผู้ส่งจะต้องจัดเตรียมสารให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับช่องทางและผู้รับ ช่องทางการสื่อสารแบ่งได้เป็น

➤ **การสื่อสารโดยตรง (direct communication)** เช่น การพูดคุยต่อหน้าหรือทางโทรศัพท์ การรายงานหน้าห้อง เป็นช่องทางที่ผู้ส่งสามารถสังเกตและรับรู้ปฏิกิริยาของผู้รับได้โดยตรง

➤ **สื่อมวลชน (mass media)** เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นสื่อที่เน้นการสื่อสารทางเดียว แต่สามารถกระจายสารไปยังคนหมู่มากได้

➤ **สื่อสังคม (social media)** เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ หรือเว็บบอร์ด โดยสื่อสังคมจะเป็นช่องทางสื่อสารที่มีการโต้ตอบค่อนข้างสูง ทำให้ผู้ส่งมีโอกาสอธิบายเพิ่มเติม หรือแก้ไขปรับปรุงรูปแบบสารได้อย่างเหมาะสม

ในแต่ละช่องทางการสื่อสารนั้น ผู้ส่งสามารถจัดเตรียมข้อมูลให้เหมาะสมได้หลายรูปแบบ ตัวอย่างและกระบวนการในการสร้างรูปแบบของสาร ได้แก่ การเขียนบล็อก และการทำแฟ้มผลงาน เพื่อที่จะเป็นพื้นฐานแนวคิดในการเตรียมสารในรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป

1.2.1 การเขียนบล็อก

คำว่าบล็อก (blog) มาจากคำว่าเว็บ-ล็อก (web-log) ซึ่งเป็นการเขียนบทความอธิบายหรือให้ข้อมูลเพื่อนำไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ ปัจจุบันมีเว็บไซต์ที่ให้บริการ เปรียบเสมือนเป็นสื่อกลางหรือสถานที่เก็บบทความ ที่เป็นที่ยอมรับอยู่หลายเว็บไซต์ เช่น Medium, Blognone และ Dek-D ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นพื้นที่เปิดให้สามารถเข้าไปเขียนบทความเผยแพร่ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้ที่เข้าไปเขียนบล็อกและเผยแพร่ข้อมูลมีชื่อเรียกเฉพาะว่า **บล็อกเกอร์** และหากบล็อกเกอร์คนใดมีผู้ติดตามจำนวนมาก อาจกลายเป็น อินฟลูเอนเซอร์ที่ผลิตเนื้อหาที่ส่งผลต่อทัศนคติ การตัดสินใจ หรือชี้นำคนในสังคมให้คล้อยตามได้

 เกร็ดน่ารู้: อินฟลูเอนเซอร์ (influencer)

อินฟลูเอนเซอร์ เป็นผู้มีอิทธิพลในสื่อสังคม และได้รับความนิยมมีคนติดตามบนโลกออนไลน์จำนวนมาก การนำเสนอเนื้อหาใดจากอินฟลูเอนเซอร์จะส่งผลกระทบต่อสังคมหรือกลุ่มคนที่สนใจในเรื่องนั้น ๆ โดย อินฟลูเอนเซอร์เหล่านี้จะนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมในด้านที่ตนเองเชี่ยวชาญหรือสนใจ เช่น ความงาม แฟชั่น ท่องเที่ยว การชิมอาหาร เกม ดนตรี และภาพยนตร์ รวมไปถึงดารารหรือคนดัง อาชีพนี้จะมีรายได้จากค่าโฆษณาหรือมีผู้จ้างให้แนะนำสินค้า

ขั้นตอนการเขียนบล็อก

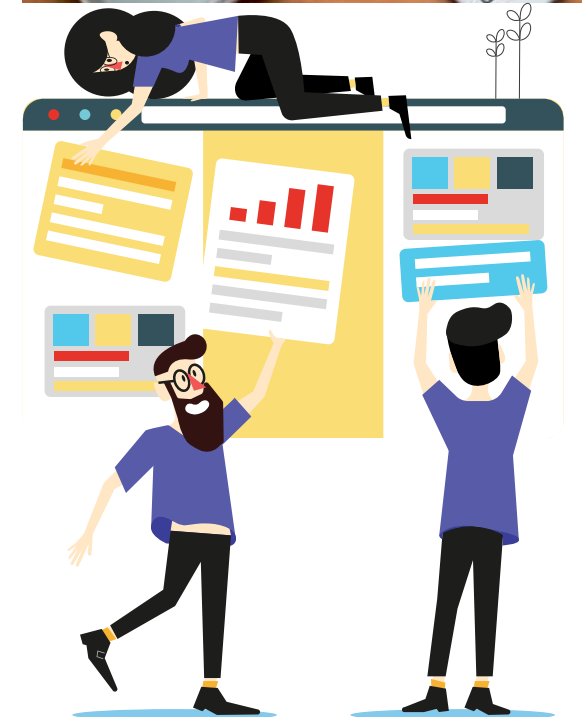
การเขียนบล็อก ควรเริ่มจากการวางแผนว่าจะเขียนเรื่องอะไร วางเค้าโครง จัดเตรียมข้อมูล **เขียนคำโปรย** เพื่อแนะนำเนื้อหาและดึงดูดความสนใจ หลังจากนั้นให้**ลงมือเขียน** อาจเขียนรวบเดียวจบ หรือให้จบเป็นส่วน ๆ หลังจากนั้น**ควรจัดหาภาพประกอบ**เพื่อช่วยอธิบายเรื่องยาก ๆ ช่วยดำเนินเรื่องราว หรือใส่มุกตลก เพื่อเสริมให้บทความดูน่าสนใจมากขึ้น และหลังจากที่ได้บทความแล้ว ให้ทำการ**แก้ไข** ตรวจสอบความซ้ำซ้อน ตรวจสอบการดำเนินเรื่อง และอาจให้ผู้อื่นลองอ่านและวิจารณ์ โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1 การวางแผน

ไม่ว่าผู้เขียนบล็อกจะเชี่ยวชาญเพียงใด การเขียนบทความหนึ่งบทความ ไม่ได้ใช้เวลาเพียง 1-2 ชั่วโมงเท่านั้น ด้วยเหตุนี้การวางแผนจึงควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1.1) กำหนดเรื่องที่จะเขียน

ผู้เขียนควรเขียนเรื่องที่ตนเองสนใจ เพราะถ้าผู้เขียนไม่มีความสนใจในเรื่องที่จะเขียนแล้ว ความไม่น่าสนใจจะถูกถ่ายทอดลงไปยังบทความที่เขียน และส่งต่อไปยังผู้อ่านได้ ถ้าหากเรามีอาชีพเป็นนักเขียน บางครั้งเราอาจเลือกไม่ได้ว่าจะต้องเขียนเรื่องอะไร แต่ด้วยความที่เป็นบล็อกเกอร์แล้ว เราสามารถกำหนดเรื่องที่เขียนเองได้ ทำให้เราได้เปรียบในจุดนี้ การเขียนบล็อกที่ดี ควรมีเนื้อหาที่ชักชวนให้ผู้อ่านได้เข้ามามีส่วนร่วมให้กระทำการบางอย่างหลังจากอ่านเนื้อหาจบลงแล้ว อาจใช้คำพูดเชิญชวนปิดท้าย เช่น หากเขียนรีวิวสินค้า อาจลงท้ายด้วย “ซื้อตอนนี้แล้วคุณจะไม่ผิดหวัง” เพื่อเป็นการสื่อให้ผู้อ่านคล้อยตาม และทำในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการ

เกร็ดน่ารู้: Call to Action (CTA)

ถ้าต้องการเผยแพร่เนื้อหาเพื่อให้ผู้อ่านเข้ามามีส่วนร่วม หรือชักชวนให้ผู้อ่านได้กระทำการใด ๆ เราสามารถใช้วิธีการที่เรียกว่า Call to Action ซึ่งเป็นข้อความที่ชักชวน หรือแนะนำให้ผู้อ่านกระทำตามเนื้อหาที่ผู้เขียนได้เขียนในบล็อก หรือในสื่ออื่น เช่น วิดีโอ โดยทั่วไปข้อความเหล่านี้มักจะปรากฏในช่วงท้ายของเนื้อหา เช่น “มาร่วมกับเราตอนนี้เลย” “สมัครเลยวันนี้” “ทดลองใช้ฟรี” ซึ่งส่งผลถึงยอดผู้อ่านโฆษณาสินค้าทางดิจิทัล หากมีผู้อ่านหรือผู้ติดตามเป็นจำนวนมาก ผู้เขียนก็จะกลายเป็นอินฟลูเอนเซอร์ในเนื้อหาหน้านั้น

1.2) วางเค้าโครงเรื่อง

ก่อนที่จะเริ่มเขียนบทความใด ๆ ผู้เขียนควรวางเค้าโครงเรื่องเพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่จะเขียนมีเนื้อหาที่ครอบคลุม ครบถ้วน สมบูรณ์ และเข้าใจง่าย

ตัวอย่างการวางเค้าโครงบล็อก เรื่อง: “เคล็ด(ไม่)ลับ ซื้อตั๋วเครื่องบินราคาถูก”

การวางเค้าโครงเรื่องจะช่วยให้เนื้อหาที่เขียนอยู่ในกรอบที่ต้องการ และช่วยให้เนื้อหาดำเนินไปอย่างเป็นขั้นตอน การเขียนเค้าโครงไม่จำเป็นต้องละเอียด หรือมีรูปแบบสวยงาม แต่ต้องครบถ้วนสมบูรณ์

2 คั่นคว้า

ผู้เขียนบทความหลายคน อาจไม่มีความรู้หรือประสบการณ์ในเนื้อหาที่จะเขียน แต่การค้นคว้าหาข้อมูลในสิ่งที่สนใจสามารถทำได้ง่ายและสะดวกในยุคดิจิทัล

การกำหนดเรื่องที่เราน่าสนใจ จะเข้ามาเป็นบทบาทในขั้นตอนนี้เพราะการที่เราสนใจเราจะมีความสุขและความมุ่งมั่นในการค้นคว้าหาข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลที่น่าสนใจและปริมาณเพียงพอที่จะเรียบเรียงบทความได้

ชวนคิด

จากรูป นักเรียนคิดว่ามีสิ่งใดไม่ถูกต้องบ้าง

Don't believe everything you read on the internet just because there's a picture with a quote next to it.

ALBERT EINSTEIN

3 ตรวจสอบข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า หรือจากประสบการณ์ตรงของผู้เขียน อาจไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้องเสมอไป และหากเผยแพร่ข้อมูลที่ผิดพลาดเพียงครั้งเดียว อาจส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้เขียน

ตะลึง!! อึ้ง!! แล้วคุณจะไม่คาดไม่ถึง!! รีบดูก่อนโดนลบ!! คลิกเข้าไปดูสิ!!

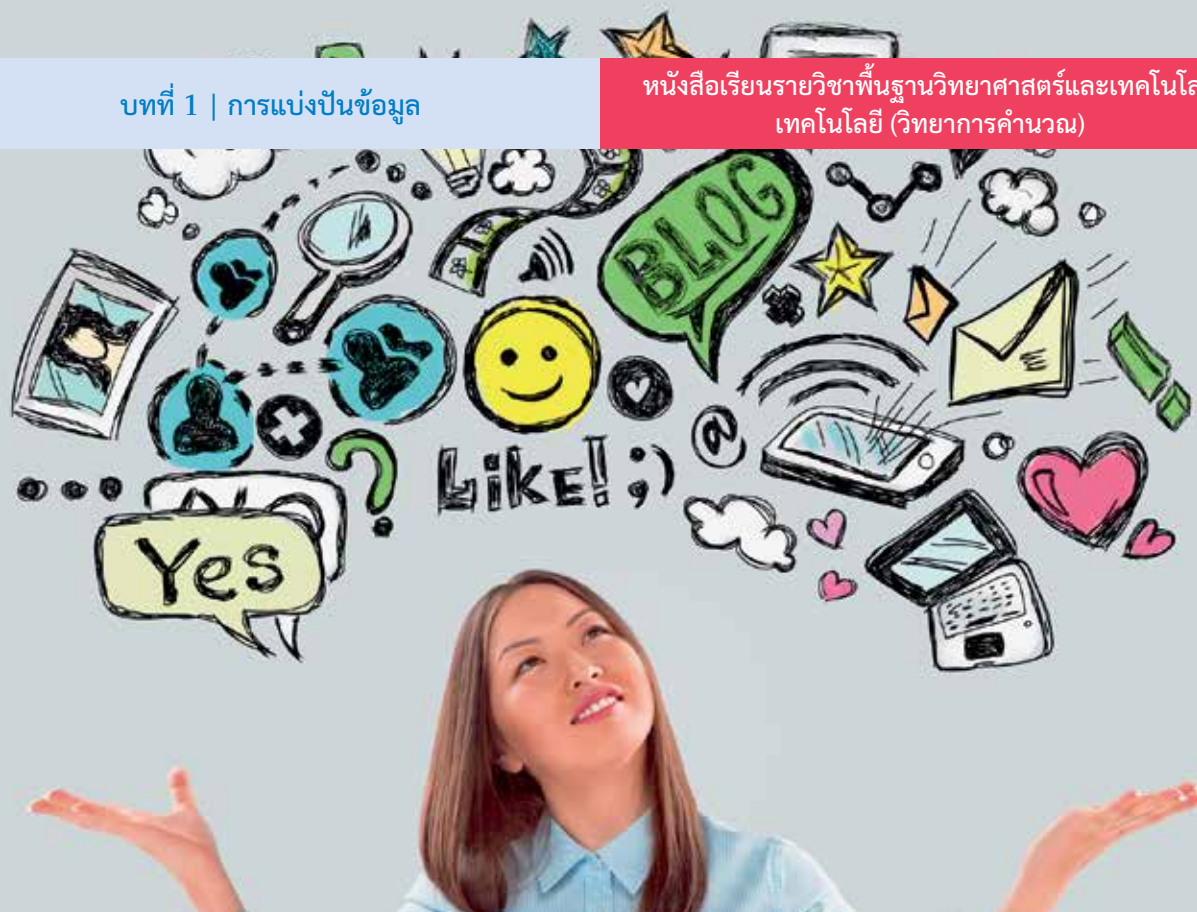

4 การเขียนคำโปรย

คำโปรยเป็นประโยคสั้น ๆ ที่สรุปและเชื้อเชิญให้ผู้อ่านเข้าไปอ่านเนื้อหาโดยละเอียด การเขียนคำโปรยควรใช้ภาษาที่จูงใจหรือดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้อยากรู้เนื้อหาโดยละเอียด

บางครั้งผู้เขียนคำโปรยอาจใช้เทคนิคที่เรียกว่า **คลิกเบต (clickbait)** ซึ่งเป็นการเขียนเพื่อหว่านล้อมให้เข้าไปอ่านเนื้อหาทั้ง ๆ ที่เนื้อหาไม่มีความน่าสนใจเพียงพอ คำที่พบบ่อย เช่น ตะลึง!! อึ้ง!! แล้วคุณจะไม่คาดไม่ถึง!! รีบดูก่อนโดนลบ!! คลิกเข้าไปดูสิ!! แม้ว่าการเขียนคำโปรยแบบคลิกเบตจะทำให้ผู้คนสนใจและเข้าไปอ่านเนื้อหา แต่เป็นการกระทำที่หลอกลวง และอาจลดความน่าเชื่อถือของบล็อกได้

การเขียนคำโปรย ควรคำนึงถึงผู้อ่าน ว่าสนใจเรื่องใด และควรใช้ภาษาในระดับใด แม้ว่าจะเป็นบทความในเรื่องเดียวกัน แต่คำโปรยต่างกัน ย่อมดึงดูดผู้อ่านต่างกัน

5 การเขียน

หลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้อง วางโครงเรื่อง เขียนคำโปรย และได้ชื่อเรื่องที่สื่อถึงเนื้อหาที่จะเขียนแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการเขียนบทความ

การเขียนนั้น อาจเขียนคร่าวเดียวจบ หรืออาจจะแบ่งเป็นส่วน ๆ แล้วค่อย ๆ เขียนไปที่ละส่วนก็ได้ แต่นักเขียนส่วนใหญ่จะแนะนำว่า ควรที่จะเขียนให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในคราวเดียว เพื่อให้มีสมาธิจดจ่ออยู่กับเนื้อหาที่เขียน ทำให้ไม่ลืมเนื้อหาที่เป็นจุดสำคัญที่ต้องการให้ปรากฏในบทความ

หลังจากที่เขียนบทความแล้ว ทุกครั้งที่กลับมาอ่าน อาจต้องการเพิ่มเติม หรือปรับเปลี่ยนเนื้อหาในบางส่วน เมื่อปรับเปลี่ยนหลายครั้ง อาจทำให้เนื้อหาในบทความคลาดเคลื่อนจากประเด็นที่ต้องการจะสื่อ ดังนั้นการเขียนบทความควรเขียนให้จบในคราวเดียว

6 การใช้ภาพประกอบ

ในปัจจุบัน ผู้อ่านมักมีสมาธิจดจ่ออยู่กับตัวหนังสือในเวลาจำกัด ถ้าบทความในบล็อกไม่มีภาพประกอบ ผู้อ่านส่วนใหญ่อาจให้ความสนใจไปรับข้อมูลจากสื่ออื่น เช่น เพจบุ๊กหรือยูทูบ การใช้ภาพประกอบช่วยลดความรู้สึกละเลยในการเห็นเฉพาะตัวหนังสือ และการใช้ภาพประกอบจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจการดำเนินเรื่องของบทความ โดยผู้อ่านสามารถวาดตามองทั้งบทความเพื่อดูว่าบทความนี้เกี่ยวกับอะไร นอกจากนี้การใช้ภาพยังช่วยสร้างจุดสนใจหรือเสริมความเข้าใจในการอ่านข้อความ รวมทั้งช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาที่ไม่สามารถบรรยายด้วยตัวอักษรได้

7 การตรวจทานแก้ไข

ขั้นตอนนั้นนอกจากจะตรวจทานเพื่อแก้ไขตัวสะกดและไวยากรณ์แล้ว ผู้เขียนควรตรวจทานว่ามีการเขียนประเด็นที่ซ้ำกันหรือไม่

ในการตรวจทาน อาจอ่านออกเสียงเพื่อตรวจสอบความต่อเนื่องของบทความ หรืออาจให้ผู้อื่นช่วยอ่านเพื่อตรวจทานด้วย

การเขียนที่ดีควรเขียนให้กระชับ ในแต่ละย่อหน้าควรมีเพียงประเด็นเดียว โดยอาจมีประโยคที่กล่าวถึงประเด็นหลักไว้ที่ประโยคแรกหรือประโยคสุดท้ายของย่อหน้า เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น

การเขียนบล็อกอาจเป็นเรื่องที่ดูไม่ยากนัก หากยังไม่เคยทดลองเขียน แต่ในการเขียนจริงนั้น มีสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก ผู้ที่ต้องการเป็นบล็อกเกอร์ต้องใช้เวลาในการฝึกฝน ควรที่จะเขียนบทความออกมาให้มากที่สุด และต้องยอมรับว่าไม่มีงานเขียนใดที่สมบูรณ์แบบ แม้ในปัจจุบันจะมีเครื่องมือที่ช่วยให้เขียนได้ง่ายขึ้นก็ตาม

เกร็ดน่ารู้: แพลตฟอร์มสำหรับเขียนบล็อก

การเขียนบล็อกสามารถทำได้บนแพลตฟอร์มที่เปิดโอกาสให้ทุกคนเขียน เผยแพร่ และนำเสนอบนสื่อสังคมสำหรับผู้เริ่มต้น อาจเลือกใช้รูปแบบที่มีอยู่ในแพลตฟอร์มหรืออาจเพิ่มเติมปรับแต่งรูปแบบตามความชอบ โดยแต่ละแพลตฟอร์มจะมีจุดเด่น หรือรูปแบบที่ให้ปรับแต่งแตกต่างกันออกไป แพลตฟอร์มที่เป็นที่นิยม เช่น WordPress, Blogger, Medium, Blognone, Dek-D, Nation Blog, Bloggang และ Storylog

1.2.2 การทำแฟ้มผลงาน

แฟ้มผลงาน (portfolio) เป็นเอกสารในการรวบรวมหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถและผลงานของบุคคลเพื่อใช้ในการนำเสนอประกอบการพิจารณาการประเมินการทำงาน การสมัครเข้าเรียน หรือการสมัครเข้าทำงาน จึงนับว่าแฟ้มผลงานเป็นสารที่ส่งไปยังผู้รับที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการทำแฟ้มผลงาน จึงต้องคำนึงถึงผู้รับสาร เพื่อนำมากำหนดรูปแบบในการนำเสนอและสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมที่ 1.1

บล็อกเกอร์มือใหม่

ให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน 3-4 คน เขียนบล็อก และเผยแพร่บนแหล่งที่ตนเองสมัครเป็นสมาชิก โดยมีตัวอย่างของประเด็นในการเขียนบล็อก เช่น

- 1 สะท้อนสังคม
- 2 วัฒนธรรมของฉันทัน
- 3 สิ่งที่น่าสนใจ
- 4 รีวิวสิ่งที่สนใจหรือประสบการณ์
- 5 เรื่องอื่น ๆ ที่ต้องการนำเสนอ

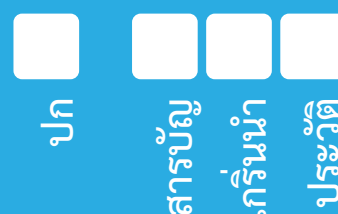

ขั้นตอนการทำแฟ้มผลงาน

PORTFOLIO

ส่วนนำ

ผลงานหลัก

ส่วนเพิ่มเติม

1

รวบรวมผลงาน

ผลงานในที่นี้หมายถึงชิ้นงานหรือผลงานที่สร้างหรือพัฒนาขึ้น ซึ่งบ่งบอกถึงความสามารถของเจ้าของผลงาน เช่น ภาพวาด สิ่งประดิษฐ์ ทัศนศิลป์ โครงการวิชาการ งานอดิเรก โดยชิ้นงานเหล่านี้อาจเคยนำไปประกวดหรือส่งอาจารย์ในชั้นเรียน

การนำผลงานไปใส่แฟ้มผลงาน อาจต้องมีการปรับเปลี่ยนผลงานให้สามารถนำเสนอในรูปแบบภาพได้ ซึ่งบางชิ้นงานอาจทำได้ยาก เช่น งานแต่งเพลงหรือร้องเพลง ก็อาจนำภาพที่เกี่ยวข้องมาประกอบได้ เช่น โน้ตเพลงบนบรรทัด 5 เส้น หรือภาพถ่ายขณะร้องเพลง

2

จัดหมวดหมู่

การจัดหมวดหมู่ สามารถทำได้หลายลักษณะ เช่น จัดผลงานเป็นกลุ่มของการเรียน กีฬา ดนตรี และคุณธรรมจริยธรรม หรืออาจจะจัดเป็นกลุ่มวิชาการ งานอดิเรก ศิลปะและวัฒนธรรม โดยแต่ละหมวดหมู่ไม่ควรมีเรื่องซ้ำกัน เช่น หากงานอดิเรกเป็นการวาดภาพ ก็ไม่ควรที่จะแยกศิลปะออกจากงานอดิเรก การเลือกหมวดหมู่ที่ดีต้องสามารถนำเสนอตัวตนของเจ้าของผลงานในส่วนที่สำคัญได้

3 คัดเลือกผลงาน

ผู้นำเสนอควรที่จะคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดไม่เกิน 3 ชิ้น ต่อหนึ่งหมวดหมู่ หากในหมวดหมู่นั้นมีผลงานมาก อาจทำเป็น ภาพเล็กรวบรวมงานที่เหลือในหน้าเสริมของแฟ้มผลงาน

4 จัดลำดับความน่าสนใจของผลงานและประเมินตนเอง

หลังจากคัดเลือกผลงาน จะเห็นภาพได้ชัดขึ้นว่าเรามี ผลงานเด่นในด้านใด หรือยังขาดผลงานในด้านใด ขั้นตอนนี้อาจ จัดลำดับความน่าสนใจของแต่ละหมวดหมู่จากผลงานที่มี ซึ่งจะ ทำให้เข้าใจตัวตนของเรามากขึ้น และประเมินได้ว่าเราควรยื่น แฟ้มผลงานเพื่อเข้าศึกษาในสาขาใดหรือทำงานในหน่วยงานใด

5 ลำดับและร้อยเรียงเรื่องราวให้น่าสนใจ

ในการลำดับเรื่องราวเพื่อเลือกผลงานเข้าแฟ้ม ควรคำนึง ว่า ผู้ที่ประเมินต้องการเห็นอะไรในแฟ้มผลงาน เช่น หากต้องการ เข้าเรียนสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ควรนำเสนอผลงานที่ เกี่ยวข้องไว้ในส่วนแรก เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นในการ เข้าเรียนสาขาที่ต้องการ แล้วอาจตามด้วยประกาศนียบัตรชนะเลิศ การขับเสภาระดับประเทศ ซึ่งเป็นความสามารถในด้านอื่น เพื่อ แสดงความมุ่งมั่นในการทำสิ่งอื่นที่สนใจให้สำเร็จในระดับสูง

นอกจากนี้เราต้องสร้างความประทับใจและทำให้เป็นที่ จดจำ โดยการนำเสนอเรื่องราว เช่น อาจจะมีเรื่องราวว่า ปกติแล้ว เราไม่ใช่คนชอบการขับเสภา แต่ชอบเรียนวิทยาศาสตร์มากกว่า วันหนึ่งได้ทำผิดกฎ และถูกลงโทษให้ขับเสภาโดยครูสอนขับเสภา แม้จะรู้สึกต่อต้านในตอนแรก แต่พอได้ลองแล้ว ครุ่นคิดว่ามีทักษะ สามารถขับเสภาได้ดี จึงเริ่มตั้งใจฝึกหัด จนได้รางวัลชนะเลิศระดับ ประเทศในที่สุด จะเห็นได้ว่า การบอกกล่าวเพียงว่าเราเคยชนะเลิศ ระดับประเทศ อาจไม่เป็นที่น่าจดจำได้เท่ากับเรื่องราวที่ถูกร้อย เรียงถึงที่มาของการได้รับรางวัล

6 ตรวจสอบ

นอกจากตรวจสอบตัวสะกดและความถูกต้องแล้ว ควร แบ่งการตรวจสอบเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกให้ตรวจสอบว่า แฟ้ม- ผลงานตรงกับตัวตนของเรา และความต้องการของผู้อ่านหรือไม่ และในส่วนที่สอง ให้ผู้อื่นช่วยตรวจสอบเรื่องราว การดำเนินเรื่อง ว่าเป็นที่น่าประทับใจแก่ผู้อ่านหรือไม่

การทำแฟ้มผลงาน เป็นการรวบรวมผลงานเพื่อนำเสนอต่อ มหาวิทยาลัย บริษัท หรือผู้ว่าจ้าง ประกอบการพิจารณารับเข้าศึกษาต่อ เข้า ทำงาน หรือจ้างงาน เป็นแฟ้มที่แสดงให้เห็นว่าตัวตนของเราเหมาะสมกับความ ต้องการของผู้อ่าน ซึ่งบางครั้งเราอาจยังมีผลงานไม่เพียงพอที่จะนำเสนอตัวตน ในด้านที่เราต้องการได้สมบูรณ์ จึงควรรับทำแฟ้มผลงานล่วงหน้า เพื่อวิเคราะห์ ว่าขาดผลงานด้านใด จะได้เร่งสร้างผลงานในด้านนั้นเพิ่มเติม

A กิจกรรมที่ 1.2 แฟ้มผลงาน

ออกแบบและสร้างแฟ้มผลงาน โดยเขียนบรรยายกิจกรรมและ ผลงาน ที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ได้รับจากผลงานและกิจกรรมนั้น ๆ ความ มุ่งมั่นตั้งใจ โดยสามารถเชื่อมโยงไปยังสาขาวิชาที่จะเลือกศึกษาต่อ และ ใช้เป็นเอกสารประกอบการตัดสินใจของมหาวิทยาลัยในการรับเข้าศึกษา

1.3

ข้อควรระวังในการแบ่งปันข้อมูล

การแบ่งปันข้อมูลส่วนตัวบางเรื่องสู่สาธารณะ เช่น การกินข้าวกับครอบครัว การท่องเที่ยว จะเป็นการสร้างตัวตนดิจิทัล และเป็นการแบ่งปันข้อมูลสู่ชุมชนดิจิทัล ซึ่งเราต้องระวังที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวจนอาจกลับมาเป็นอันตรายได้ ก่อนแบ่งปันข้อมูลใด ๆ ควรคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

⚠️ ไม่มีความลับในสังคมออนไลน์

แม้ในขณะที่แบ่งปันข้อมูล เราเข้าใจว่า เป็นการแบ่งปันข้อมูลในเฉพาะกลุ่มเพื่อน หรือกลุ่มที่คิดว่าไว้ใจได้ แต่ข้อมูลดิจิทัลนั้น เป็นข้อมูลที่ทำซ้ำได้ง่าย คนในกลุ่มที่เราแบ่งปันอาจคัดลอกข้อมูลนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะ รวมทั้งอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบ ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทำให้ข้อมูลกลายเป็นข้อมูลสาธารณะ

⚠️ ข้อมูลบางชนิดไม่ควรเปิดเผย

ข้อมูลด้านสุขภาพ ด้านการเงิน หรือหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน เป็นข้อมูลที่ต้องระวัง ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลของตนเอง หรือของผู้อื่นก็ตาม เพราะเป็นข้อมูลที่ผู้ไม่ประสงค์ดีสามารถนำไปใช้แสวงหาผลประโยชน์ได้

⚠️ ข้อมูลบางชนิดอาจถูกนำมาใช้หลอกลวง

ข้อมูลบางชนิดอาจดูไม่น่าจะเป็นอันตรายในการแบ่งปัน เช่น วันเกิด ตำแหน่งหน้าที่การงาน การศึกษา ชื่อเพื่อน หรือแม้กระทั่งสิ่งที่ชอบ แต่ผู้ไม่ประสงค์ดี อาจใช้ข้อมูลเหล่านี้ทำการฟิชชิ่ง (phishing) เพื่อหลอกลวงเอาข้อมูลสำคัญของเราได้ เช่น เราอาจจะได้รับอีเมลปลอมจากธนาคารที่ระบุตำแหน่งหน้าที่การงานของเราได้ถูกต้อง ทำให้เรารู้สึกว่าเป็นอีเมลจากธนาคารจริงและให้ข้อมูลที่สำคัญไป

⚠️ การรักษาข้อมูลที่ได้รับการปกป้องตามกฎหมาย

ข้อมูลที่มีลิขสิทธิ์หรือข้อมูลส่วนตัว เช่น ผลงานเพลง ประวัติคนไข้ หรือหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน เป็นข้อมูลที่มีความคุ้มครองทางกฎหมาย หากนำไปเผยแพร่ อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล และผู้แบ่งปันอาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมายอีกด้วย

ชวนคิด

เมื่อประชากรในโลกดิจิทัลมีปริมาณมากขึ้นทุกปี เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนขึ้น กฎหมาย สภาพสังคม และเศรษฐกิจของไทย จะเปลี่ยนไปในทิศทางใด

สรุปท้ายบท

❖ การสื่อสาร ประกอบด้วย ผู้ส่ง สาร ช่องทาง และผู้รับ โดยผู้ส่งสามารถสร้างสารและแบ่งปันข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ในการแบ่งปันข้อมูลทำได้หลายรูปแบบ เช่น บล็อก อินโฟกราฟิก วิดีโอ และแฟ้มผลงาน

❖ บล็อก เป็นบทความที่อธิบายหรือให้ข้อมูลเพื่อนำไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ บล็อกเกอร์ควรใช้เทคนิคที่สามารถชักชวนให้ผู้อ่านคล้อยตาม และติดตามเป็นจำนวนมาก

❖ แฟ้มผลงาน เป็นเอกสารที่รวบรวมหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถและผลงานของบุคคล แฟ้มผลงานเป็นสารที่ส่งไปยังผู้รับที่เกี่ยวข้อง จึงควรกำหนดรูปแบบในการนำเสนอโดยคำนึงถึงผู้รับสาร จะทำให้สามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

❖ การแบ่งปันข้อมูลอาจทำให้ข้อมูลส่วนตัวของเรามีโอกาสที่จะถูกเปิดเผยสู่สาธารณะ ไม่ว่าด้วยความตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ด้วยเหตุนี้ เราจึงควรระวังและเรียนรู้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของผู้ประสงค์ร้าย

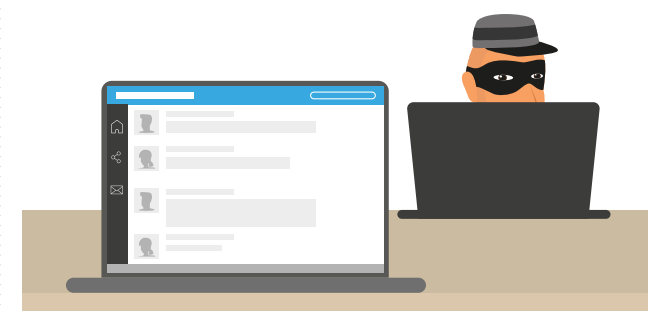

กิจกรรมท้ายบท

❖ กิจกรรมที่ 1 วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน

จากแฟ้มผลงานให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองเพื่อหาจุดแข็งจุดอ่อน ภาพของตัวเองที่คาดหวังในอีก 3 ปีข้างหน้าเป็นอย่างไร แล้วทำกราฟเรดาร์นำเสนอตนเองในสิ่งที่สอดคล้องกับผู้รับสาร

❖ กิจกรรมที่ 2 สิ่งที่ต้องระวัง

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4-5 คนต่อกลุ่ม เลือกเว็บไซต์มา 1 เว็บไซต์ แล้วอภิปรายถึงการนำเสนอข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์นั้น ๆ ข้อควรระวังในการนำเสนอข้อมูล เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล แล้วลักกันออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายภายในกลุ่ม

แบบฝึกหัดท้ายบท

- 1 นายน้ำเงินเขียนบทความเรื่อง “การลดน้ำหนักอย่างถูกวิธี” แล้วโพสต์ลงในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์แห่งหนึ่ง จากการกระทำดังกล่าวนี้ข้อใดคือผู้ส่งสารตามองค์ประกอบของการสื่อสาร
 - ก. เว็บไซต์
 - ข. บทความ
 - ค. นายน้ำเงิน
 - ง. อินเทอร์เน็ต
- 2 ข้อใดเป็นช่องทางการสื่อสารทางเดียวที่สามารถกระจายไปยังคนหมู่มากได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ก. เฟซบุ๊ก
 - ข. จดหมายเวียน
 - ค. วิทยุ หรือโทรทัศน์
 - ง. ป้ายโฆษณาบนถนนทางหลวง
- 3 ข้อใดคือสิ่งที่บล็อกเกอร์ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึง
 - ก. เลือกเขียนเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจในปัจจุบัน
 - ข. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่นำมาเขียน
 - ค. เขียนคำโปรยให้เหมาะสมกับเนื้อหา และน่าสนใจ
 - ง. เขียนให้ยาวที่สุดเพราะจะทำให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลครบถ้วน
- 4 การเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น ข้อใดต่อไปนี้ อาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมายได้
 - ก. วันเดือนปีเกิด
 - ข. ภูมิลำเนา
 - ค. นามสกุลและส่วนสูง
 - ง. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน
- 5 ข้อใดต่อไปนี้เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เมื่อพบบทความเท็จที่เผยแพร่อยู่บนอินเทอร์เน็ต
 - ก. ห้ามผู้อื่นไม่ให้อ่านบทความนี้
 - ข. อ่านบทความนี้อย่างละเอียด
 - ค. ส่งต่อบทความนี้ให้กับผู้อื่นผ่านเฟซบุ๊ก
 - ง. ดาวน์โหลดบทความเก็บไว้ในโทรศัพท์ของตนเอง
- 6 ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับองค์ประกอบและรูปแบบพื้นฐานในการสื่อสาร
 - ก. ผู้ส่งควรคำนึงถึงจุดประสงค์ของการส่งสาร เพื่อนำมาพิจารณาเลือกรูปแบบในการสื่อสาร
 - ข. สารเป็นข้อมูล หรือสิ่งที่ผู้ส่งต้องการให้ผู้รับได้รับรู้โดยอาจถูกแปลงได้หลายรูปแบบ เช่น เสียงพูด ข้อความ หรือภาพ เพื่อให้ผู้รับเข้าใจได้รวดเร็วและชัดเจนมากขึ้น
 - ค. ช่องทางเป็นวิธีการในการส่งสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับ โดยแต่ละช่องทางจะส่งสารให้ผู้รับผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในลักษณะและปริมาณที่เท่า ๆ กัน
 - ง. ผู้รับมีหน้าที่แปลความหมายของสารที่ผู้ส่งนำเสนอซึ่งความสามารถในการแปลขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง

- 7 พฤติกรรมของบุคคลใดที่มีความเสี่ยงสูงที่สุดต่อการถูกโจรกรรมจากการเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคม
 - ก. ปุ่ม เปิดเผยภาพยอดเงินในบัญชีเพื่อส่มแจกเงินรางวัลบนทวิตเตอร์สำหรับคนที่รีทวีตข้อความนี้
 - ข. ป๊อ ก บันทึกรูปและอัปโหลดวิดีโอเพื่อเตรียมสอ บโอเน็ตลงบนยูทูบให้กับเพื่อน ๆ
 - ค. ป๊อ ก ถ่ายภาพและเขียนข้อความบรรยายถึงร้านขนมไม่มุกที่เปิดใหม่ใกล้ ๆ โรงเรียน
 - ง. แป้ม ทำคลิปวิดีโอสอนแต่งหน้าและแนะนำผลิตภัณฑ์เสริมความงามลงบนเฟซบุ๊ก
- 8 คำโปรยในข้อใดที่เป็นคลิกเบต
 - ก. ส่องภาพชีวิตสุดแฮปปี้ของ “จีจี้” ที่บ้านสวนหลังใหม่บรรยากาศชื่นมื่น
 - ข. “เนโกะ” ลูกแมวเหมียวที่เป็นขวัญใจชาวเน็ตที่โด่งดังที่สุดในเวลานี้
 - ค. เหตุผลที่นักแสดงสาวชื่อดังหายไปจากวงการรู้แล้วคุณจะต้องอึ้ง
 - ง. ชมภาพเก่าเล่าเรื่องราวอดีตของเมืองไทยที่ชวนให้เรานึกถึงความหลัง
- 9 ข้อใดไม่ควรกระทำในการทำแฟ้มผลงาน
 - ก. ผู้จัดทำควรนำเสนอผลงานในแต่ละกลุ่ม เช่น การเรียน กีฬา ดนตรี และคุณธรรมจริยธรรมให้ละกันเพื่อให้แฟ้มผลงานดูมีสีสัน
 - ข. ผู้จัดทำควรที่จะคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดไม่กั ขึ้นต่อหนึ่งหมวดหมู่เพื่อนำเสนอ แต่หากมีผลงานมาก อาจทำเป็นภาพเล็กรวบรวมงานที่เหลือในหน้าเสริมของแฟ้มผลงาน
 - ค. ผู้จัดทำควรลำดับเรื่องราวโดยคำนึงว่าผู้ที่ประเมินแฟ้มผลงานต้องการเห็นอะไรในแฟ้มผลงาน
 - ง. นอกเหนือจากการตรวจทานตัวสะกดและความถูกต้องของแฟ้มผลงานแล้ว ผู้จัดทำควรตรวจว่าแฟ้มผลงานตรงกับตัวเราและความต้องการของผู้อ่าน และควรดูว่าการดำเนินเรื่องน่าสนใจหรือไม่ด้วย
- 10 ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อควรระวังในการแบ่งปันข้อมูล
 - ก. ข้อมูลที่มีการแบ่งปันในเฉพาะกลุ่มเพื่อนอาจถูกคัดลอกและนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะได้
 - ข. ข้อมูลด้านสุขภาพ ด้านการเงิน หรือหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนเป็นข้อมูลที่ไม่ควรเปิดเผย
 - ค. ข้อมูลวันเกิด ตำแหน่งหน้าที่การงาน เป็นข้อมูลสาธารณะอยู่แล้วจึงเปิดเผยได้โดยไม่มีอันตราย
 - ง. ข้อมูลที่มีลิขสิทธิ์หรือข้อมูลส่วนตัว เช่น ผลงานเพลง ประวัติคนไข้ เป็นข้อมูลที่ได้รับคุ้มครองทางกฎหมาย

